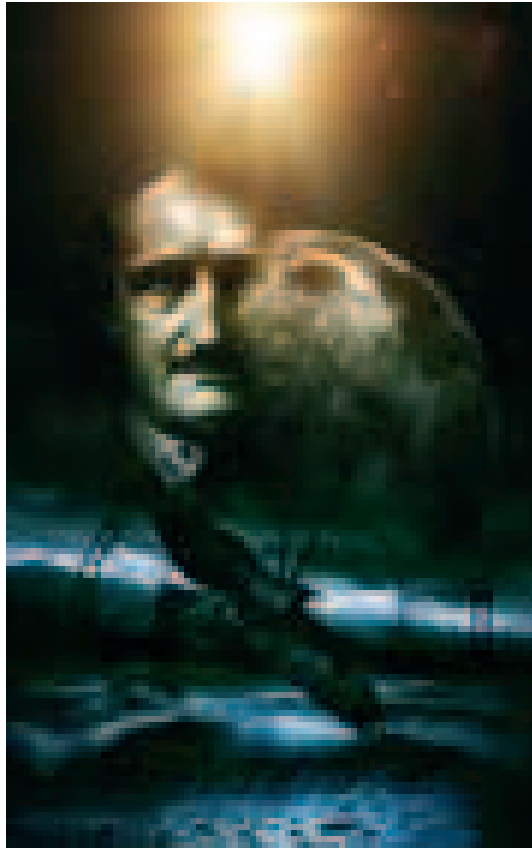

Trag u beskraju

Vesna Lazić

Edgar Alan Po je kroz svoje književno delo neprestano bio u bekstvu od granica... Po najpre, prolazi kroz neko "tragično iskustvo mraka", da bi se nakon toga "konačno pojavilo svetlo". Ovo se uočava i kroz uticaj nekoliko fiksnih zvezda

Još u detinjstvu, kroz interesovanje za astronomiju je hteo da dotakne i prevaziđe granice svog ličnog sveta. Nekako je u tim svojim traganjima shvatio i da je život beskrajan, ali je ipak podlegao porocima (alkoholu i opijumu) da bi dotakao granice svojih mogućnosti, granice svojih snova, granice svojih vizija... Kasnije su mu se te granice imaginarnog približavale kao nesavladivi zidovi, a izlaz iz te klaustrofobije je tražio u svojim književnim maštovitim putovanjima preko ponora, do dna i naviše do neslućenih nebeskih visina, sve do zvezda – zapravo čitavog svemira. Njegova prozna dela, koja se smatraju začetkom fantastike (takođe i kriminalističkih romana) obiluju neviđenim prizorima i čitavim svetovima njegovog dara vizualizacije. U poeziji pak, u potrazi za imaginativnim, književnim načinima prevladavanja prirodnih ograničenja (vremena, prostora i prirodnih zakona) on stvara atmosferu, a ne akciju kroz živopisne slike određenih osećanja. Kao jedan od začetnika simbolizma, kroz nagoveštaj asocijativnih detalja koji stvaraju iluziju čudne stvarnosti, on prenosi svoju viziju "nestvarnoga" koja će do današnjih dana zračiti uticajima u sasvim različitim književnim tradicijama. Njegova dela nose pečat kosmičke dimenzije - tako da svet Edgara Poa ima taj poseban „trag u beskraju“.

Edgar Alan Po severnoamerički pesnik, pripovedač i teoretičar književnosti, svojim raznolikim poetskim darovima bio je i ostao za američku književnost ono što za renesansno i kasnije umetničko stvaralaštvo znači višestranu genije Leonarda da Vinčija. Od čiste poezije do raznovrsnih pripovedačkih modulacija, u širokom rasponu je njegova književna umetnost ostavila ne samo nezaobilazni doprinos, nego je duboko obeležila horizonte pisanja kojima se okretala svojom bogatom invencijom i fantazijom....

Napisao je malo toga, ali je ipak, ostavio dubok trag u mnogim žanrovima. Smatra se tvorcem detektivske priče, rodonačelnikom horor priče i pretečom naučne fantastike. Takođe, spada u začetnike simbolizma, a poznat je i po teoretskoj postavci o poeziji kao delatnosti intelekta. Interesovao se i istraživao okultne i mistične pojave

i pisao, svojim mračnim stilom, o njima. Uspeo da na neki lirski način piše o krajnje tužnim, čak strašnim stvarima, zato je i svrstan u grupu „pesnika ponora“ ili „ukletih pesnika“ kojoj su uglavnom pripali i ostali pesnici perioda stvaranja simbolizma i moderne.

Ali, ono negativno za sam Poov život je, što njegov uspeh dolazi tek kasnije jer, za života je bio gotovo nepoznat. Postao je jedan od najuticajnijih američkih pesnika kada su vrednost njegovog

dela otkrili francuski pesnici simbolisti - Bodler, Malarme i Verlen, i stvorili kult oko njegovog imena i dela. (Iz rečnika književnih pojmova: Simbolizam - pesnički pravac u kome se između ostalog poistovećuju muzika i stihovi. Nekada pesnik reči postaje muzički pesnik, a njegovo delo „komad sugestivne muzike, dinamični niz obojenih slika, koje bi izražavale večno postojanje emocija njima imanentnim ritmom“.)

Termin “ukleti pesnici” vezuje se, dakle, za simbolizam, za nove poetske drhtaje i nove duhovne nemire; karakteristično je razdvajanje „ponorom” sveta umetničke imaginacije i sveta realnih, društvenih odnosa, razdor između „večno proklete rase (pesnika) i onih koji raspolažu društvenom moći”.

„Oni koji budni sanjaju znaju mnogo više nego oni koji samo u snu sanjaju. U svojim maglovitim vizijama oni zapaze često odblesak večne svetlosti i drhte kad se probude, osećajući da im se malopre otkrivala velika tajna.“ (Edgar Allan Po, Eleonora).

Ove Poove reči najslikovitije opisuju ono što je dominantno u njegovoj natalnoj karti;

Poov ascendent je u Škorpiji, a vladar ASC Mars se nalazi u 12. kući (san, tajna, imaginacija). Pluton drugi vladar je u prirodnom dvanaestom znaku Riba, u 5. kući (umetnički talenat), gde je u stelijumu sa egzaltiranom Venerom, vladarom 12. kuće (velika, božanstvena tajna), sa Mesecom vladarom 9. kuće (putovanja, inspiracija, svrha) i sa Jupiterom u sedištu. Ovaj stelijum u 5. kući u trigonu je sa egzaltiranim Uranom u 1. kući (drhtanje, buđenje, otkriće).

Ovu njegovu kosmičku dimenziju i potrebu da ide u daljine i dubine, jednako kao u visine, odredio je prevashodno sam ascendent na 3. stepenu Škorpije (egzaltacija Plutona i pad Meseca). Po najpre, prolazi kroz neko “tragično iskustvo mra-

ka”, da bi se nakon toga “konačno pojavilo svetlo”. Ovo se uočava i kroz uticaj nekoliko fiksnih zvezda.

Njegov ascendent je u to vreme bio na fiksnoj zvezdi **Kambalija** iz sazvežđa **Device** koja označava dubok intelekt sposoban za otkrivanje tajni, duhovnih i ezoteričnih znanja. Ovo mu je i dalo početnu inicijaciju, kao i samu potrebu da se bavi misterijama i razrešavanjem raznih smrtnih slučajeva u kriminalističkim pričama, zatim neobičnim putovanjima i otkrićima svojih likova, kao i kriptografskim porukama i njihovim tumačenjem. Veoma je značajno da Ascendent takođe, u

to vreme ima uticaj i fiksne zvezde **Gakruks** iz sazvežđa **Krst** jer, Poov Uran i Severni Mesečev Čvor koji su u 1. kući na 9. i 8. stepenu Škorpije su pod uticajem fiksne zvezde **Akruks** – takođe iz sazvežđa **Krst**. Konstelacija **Krst** ukazuje na duboka saznanja ali, daje i snažan sudbinski pečat prolaskom kroz neka nepovoljna

životna dešavanja, što je i potreba Ascidenta na 3. stepenu Škorpije (*stepen smrti, prelazak iz jednog u drugi svet*), a isti uticaj daje i fiksna zvezda **Ahernar** na kojoj je drugi vladar Pluton. Uran je vladar 4. kuće, a Po još u 2. godini ostaje bez roditelja i živi kao usvojenik - što je ponovo odlika Urana. Uran u visokom dostojanstvu (znaku svoje egzaltacije) u 1. kući opisuje da je Edgar Allan Po posedovao posebnu inteligenciju i izražene talente, ali su sve njegove sposobnosti zamagljene gorkom i tužnom sudbinom i preosetljivim karakterom (vladar ASC u 12, a dispozitor u Ribama). Preko Urana se uočava i Poov udeo u nekim širim promenama i stvaranju nečeg novog sa jedne strane, ali isto tako ukazuje, da po tome postaje poznat tek nakon smrti (Uran vlada 4. kućom). **Gakruks** (zvezda na vrhu Krsta) koja je na Ascidentu ima prirodu Jupitera i Saturna, **Akruks**, na kojoj je Uran pak, nosi samo prirodu Jupitera. Jupiter je

dispozitor Saturna i nalazi se u sedištu u 5. kući u Ribama, ima konjunkciju sa Plutonom vladarem ascedenta, inkonjunkciju sa Marsom drugim vladarem ascedenta u 12. kući i trigon sa Uranom u 1. kući. Ovaj uticaj konstalacije **Krst** na Poov život koji govori o priličnoj određenosti i determinizmu, možda je najbolje opisao Šarl Bodler:

„Postoji li, prema tome, neko đavolsko proviđenje koje priprema nesreću još od kolenke - koje baca sa predumišljajem uzvišena i anđeoska bića u neprijateljske sredine, kao mučenike u arenu? Ima li, dakle, blaženih duša, zaveštanih oltaru, osuđenih da idu u smrt i dostignu slavu svojom sopstvenom propašću? Da li će mora Tmina večito mučiti ove izabrane duše? Uzalud se oni otimaju, uzalud se prilagođavaju navikama sveta, njegovim predostrožnostima, njegovim lukavstvima; oni će biti još oprezniji, zatvoriće sve izlaze, zastrće prozore protiv zalutalih metaka; ali će Đavo ući kroz ključaonicu; savršenstvo biće slaba tačka njihovog oklopa, a neko izvanredno svojstvo začetak njihovog prokletstva.”

Fiksna zvezda **Foramen** na kojoj je Poov Mars vladar ascedenta koji je u 12. kući u Vagi, specifična je po tome što je okružena maglinom koja se zove „ključaonica“. **Foramen** je zvezda iz sazvežđa **Argo Navis** (Lađa) – zvezda u krmi broda, nepravilne promenljive veličine. Sazvežđe **Argo Navis** ukazuje na otkrivanje tajni koje su povezane sa dalekim putovanjima ili nekim putem u *neispitano*. Mitološka osnova je pohod Argonauta (grčkih junaka) sa Jasonom na čelu za zlatnim runom. Ova konstelacija prvenstveno ukazuje na Poov avanturistički i apstraktni duh koji ima potrebu da svoje književne junake vodi na čudovišna i misteriozna putovanja. Njegov vladar Mars koji nosi u sebi konjunkciju Urana i severnog Mesečevog čvora na **Foramenu** inicira taj mistični kod koji ima i horizontalu i vertikalnu, i ono što prenosi impluse i na buduća dešavanja ili buduće događaje :

„Prevara sa balonom” iz 1884. godine je novinski članak u kome je Po izveštavao, predstavljajući kao činjenice izmišljeno putovanje preko Atlantika u vazдушnom balonu. Članak je bio objavljen u njujorškom listu „San” s naslovnicom koja je najavljivala spektakularne vesti o trujumfalnom podvigu prelaska Atlantskog okeana za samo tri dana. U članku su se iznosili detaljni opisi putovanja balonom lakšim od vazdu-

ha, uz dijagrame i specifikacije vezane za veštine upravljanja „letećom mašinom”, a putnik je navodno bio čuveni evropski letač balonom Monk Mason. Kasnije je ovaj plod mašte slavnog američkog romantičara razotkriven i novine su demantovale celu priču.

Ovaj članak je bio inspiracija za čuvenu radio emisiju Orsona Velsa „Rat svetova” 94 godine kasnije.

Ovde se uočava uticaj same mitološke priče vezane za **Argo Navis** jer, Argo (brzi) je čuvena lađa sa kojom su Argonauti plovili u Kolhidu po zlatno runo i bila je tako laka da su mogli da je nose na ramenima.

Zvezda **Foramen** je maksimum u veličini dostigla baš u vreme Edgara Poa 1843 godine kada je posle Siriusa bila druga zvezda po veličini na nebu. Možda i nije slučajno da je baš te 1843. marta meseca, u Filadelfijskom *Saturday Courier-u* izašla Poova biografija, a u junu, iste godine izlazi i njegova priča o gusarskom blagu *Zlatni jelenak* koja dobija nagradu. Priča je tako uspešna da se traži i drugo izdanje časopisa. Po ovom pričom napokon skreće na sebe pažnju javnosti. Do danas se sjaj **Foramena** bitno smanjio, a veruje se da je u pitanju supernova.

Foramen nosi planetarnu prirodu Saturna i Jupitera, što je ista planetarna priroda kao i kod **Gakruksa**, samo što je obrnuta (*kod Gakruksa se polazi od uticaja Jupitera i ide ka uticaju Saturna*). Poov vladar Mars je u polukvadratu sa Saturnom vladarem 3. kuće (pisanje) i ima inkonjunkciju sa Jupiterom u sedištu u 5. kući (kreativnost, samoizražajnost) u znaku Riba, koji je dispozitor Saturna. Kako je i Saturn u konjunkciji sa Neptunom vladarem 5. kuće koja je naglašena stelijumom, a čiji je Neptun dispozitor, to i pokazuje njegov književni i stvaralački impuls koji je vezan za misterije (naglašene Ribe). Osim toga, Mars na **Foramenu** je jedina planeta iznad horizonta i jedina planeta u vazдушnom znaku (ekcentričnost, mašta, usamljenost u svom svetu). I ova „singlton“ pozicija podržava uticaj konstalacije **Krst** i ukazuje na razne životne turbulencije, gubitke, patnje, neostvarenost, ono kroz šta je morao najpre da prođe, da bi došao do svoga cilja, svrhe, pročišćenja, od neke negativne prošloživotne karme.

Andre Zid je u svom *Dnevniku* zapisao napomenu o „ukletim pesnicima”:

“Verujem da ima vrata koja samo bolest može da otključa. Svi pomenuti ljudi prošli su kroz ta vrata, neki pre, neki u toku bolesti. Ali, oni su otključali još mnoga druga vrata, zbog čega su njihova imena upamćena. Nekima je u tom otključavanju bolest pomogla, nekima odmogla. Ovo su bolne istine i teške životne traume sa kojima su se veliki umetnici borili. Ta bolest nije obična, to je bolest krajnosti. Ona može da učini ono što ne može ni jedna druga - da najmunđrijim ljudima bude vodič u besmisao, slabićima da bude saveznik u traganju za smislom.” O njoj Vladeta Jerotić u knjizi *Bolest i stvaranje* kaže: “Jedna ista bolest od jednog čoveka pravi hroničnog i teškog duševnog bolesnika, a drugom pomaže da bude Dostojevski”.

Tuga, seta i melanholija odvešće Poa u unutrašnji svet, san, duboko razmišljanje o životu posle smrti. Fanatično opterećenje smrću dovodi do toga da jednom pokušava i samoubistvo. Po je nakon toga, svestan svoje kratkovečnosti, nipodaštava: „*s podsmehom ću prezirati tu žalosnu slast “trajati”*“ (pesma *Za*), ali više ne ubrzava odlazak u drugi svet. Njegova potraga je umna, duševna, tiha. Samoća i jeste preduslov za otkrivanje svoje unutrašnjosti. Po otkriva u sebi da živi u podvojenom svetu, on oseća tajnu koja ga mami, ona je sveprisutna u svemu oko njega i u mnogim segmentima njegovog života. Kao i svaki romantičar, Po traži drugi svet, međutim, on ga pronalazi u jednom transcendentnom svetu, svetu iza groba:

„*Tačno! – razdražljiv – bio sam i još sam užasno, užasno razdražljiv; ali zašto tvrdite da sam baš lud? Bolest je izoštrila moja čula – nije ih razorila, nije ih otupela. Povrh svega sluh mi je postao veoma istančan. Čuo sam sve na nebu i na zemlji. Čuo sam mnogo toga i iz pakla. Onda, po čemu sam ja to lud? Saslušajte! I obratite pažnju kako zdravo – kako staloženo mogu da vam ispričam čitavu priču.*“ (Edgar Alan Po, *Izdajničko srce*)

Ovo razdvajanje svetova naglašeno je smrću drage žene, za kojom duboko žali i pati (Mesec je u egzaktnoj konjunktiji sa Venerom vl. 7., ali i 12. kuće, a koja je i dispozitor Marsa na **Foramenu**, u konjunktiji sa Plutonom drugim vladarem Ascendenta i u konjunktiji sa Jupiterom koji je kao vladar 2. kuće zapravo vladar 8. kuće supruge. Ovde je Jupiter zanimljiv višestruko; dispozitor je Saturna, a upravo ove dve planete čine prirodu

fiksne zvezde **Foramen**. Jupiter je dakle nosilac uticaja **Foramena**, a ima i aspekt inkonjunkcije sa Marsom što je odnos 1 i 8. Da bi se oslobodio nejasnog osećaja samoće, Po u svojim delima beži u san u 12. kuću, i tu nalazi privremenu utehu i počinje da stvara, da kroz svoja poetska i prozna dela pođe u potragu za „zlatnim runom“ ne bi li našao smisao i svrhu. O snu, imaginaciji, toj mističnoj potrazi govori 12. kuća, kao i znak Riba i planeta Neptun. Po (Mars) je već 1 u 12, a Pluton (kao drugi vladar) nalazi se u Ribama u konjunktiji sa Venerom vladarom 12. kuće i dispozitorom Marsa, koji, u dispoziciji ide takođe u znak Riba. Pluton je u konjunktiji sa Jupiterom (koji sačinjava **Foramen**). Neptun je u konjunktiji sa Saturnom (vladarom 3. kuće i takođe predstavnikom **Foramena**), a tu uticaj **Argo Navisa** stupa na delo i ulaženje u „neispitane prostore“. Po piše o svojim snovima, unutrašnjim svetovima, o životu posle smrti. Spoj Škorpiona i Riba, prirodnih 8 i 12, dobra je veza sa onostranim i za zaranjanje u velike dubine imaginacije. Neptun u konjunktiji sa Saturnom vladarem 3. kuće (koji je pak, dispozitor Merkura vladara 8. kuće), a u kvadratu sa Plutonom govori o svim opasnostima i beznađima koje mu stoje na putu te čudesne i opasne potrage. Ali, on dokučuje da je nepokretljivost fizičkog tela, samoća, zapravo unutrašnje biće koje može da razvije iskrene, prave slike, a svoje iskustvo kroz pisanu reč da podeli sa drugima. Lirski likovi žene su uglavnom tragični i one jako mlade umiru. Njegov unutrašnji svet, san, duboko razmišljanje o životu posle smrti daje mu ono za čime traga – kontakt sa voljenom, sa umrlom, sa smrću samom. To je slična tajanstvenost kao smrt, ali tu su sjedinjeni. On se više ne boji samoće jer uviđa da smrt nije nešto što razdvaja, već, naprotiv, spaja. Paradoksalno, počevši od tužbalice za umrlom, usamljenik prevazilazi svoj strah i u snu o mrtvoj dragoj nalazi smisao svoje samoće i svog postojanja. Tek kroz smrt moguće je potpuno sjedinjenje sa voljenom, ali ne samo sa njom, već i sa višim vrednostima. Smrt se veliča, što je zadovoljena potreba ascendenta na 3. stepenu Škorprije (stepen egzaltacije Plutona), a prvobitna žalost i tuga postaju stvaralačka snaga za opštenje sa onostranim, snaga za pravu ljubav, za kreativni potencijal. O tome govori Mars koji sa stečenim iskustvom **Argo Navisa** u dispoziciji spaja sa Mesecom vladarem 9. kuće jer, posle 8. (smrti) dolazi

9. (misija, svrha). Primer za to su i njegova prozna dela u kojima je izmislio celu kasniju književnost putovanja po zagonetnim svetovima odakle nam pritiče nepoznati život što obnavlja sile mašte :

“On, Gordon Pim bar tri puta je prolazio kroz užase podzemlja, podvođa, materijalnog haosa. Jednom u brodu, zatvoren i sabijen u tovarni deo lađe gde mu je tovar zatvarao sve izlaze. Drugi put, okačen o donji u vodu pogruženi deo lađe. Treći put, u lavirintu u brdu. No svim tim užasima na kraju je dolazio kraj i Pim je izlazio živ, a njegovom izbavljenju prethodi tačno i realno razrešenje problema. Dok na kraju nije odlučio da poseti Južni pol, mesto na kojem niko do tada nije bio, tj. da uđe i u visinski ponor tajanstvenoga, spiritualnog. Kada se konačno posle mnogo muka i iskušenja probio do kraljevstva večne beline, tu je ograničenog čoveka dočekalo njegovo ograničenje.

U tom ponoru Pim je u halucinacijama i nesvesti najverovatnije umro. Provesti Pima kroz sve stepene i spratove, dići ga iz podzemlja u najviši ponor, omogućiti mu da stekne neko iskustvo o apsolutnom, i da onda to i nama kaže. Ali, eto, to su bile one zabranjene stvari. U lavirintu u brdu užas je bio apokaliptički, krv je u Pimu ludila, ali se našlo rešenje. Pred ponorom Južnog pola užas je postao rafinovan: sve mirno, sve belo, sve ćuti. Živci su prestali da rade i osećaju; verovatno su gubljenje svesti i dremež srca dovršili roman – bez ključa... Čovek nije kadar da integrira iskustva, i srlja dok ne usrlja u zabranjenu oblast ...

Kapljica poezije u knjizi o Gordonu Pimu možda je u tome što je ograničenje čovekovo tužna stvar.” (Isidora Sekulić “Jedan od pesnika ponora”)

U knjigu Po unosi crteže provalija sa ostrva Tsalili koje Pim i njegov drug Pitera istražuju dok se kriju od urođenika. U epilogu se oblici provalija dovode u vezu sa slovima koje daju reči koje u osnovi znače *biti mračan i biti beo*. Mistifikacija je time dovedena do kraja jer nam je ovo jasna slika Marsa na **Foramenu**, a koji nosi i potrebu Ascendenta sa 3. stepena Škorprije - egzaltacije Plutona i pada Meseca, kao i uticaj konstelacije **Krst** (određenost) iz 1. kuće. No, na putovanja koja podrazumevaju najveće daljine, kako u prostoru, tako i u Duhu, na ono na šta se njegova višedimenzionalnost koja se opire bilo kakvom uopštavanju i klasifikaciji najviše odnosi je ipak, uticaj fiksne zvezde **Ahernar** na kojoj je Pluton vladar Ascendenta.

Zvezda **Ahernar** iz konstelacije **Eridanus** (Podzemna reka) je sam “kraj podzemne reke” i ima prirodu Jupitera, a i Pluton je sa Jupiterom u konjunkciji. No, ovo je ipak Pluton (reka) koji je došao na **Ahernar** (ušće) – znači reka koja se uliva u okean. Ali, Pluton se uliva zajedno sa Venerom i Mesecom (aplikaciona konjunkcija od 3 stepena), pri čemu ga kvadrira dispozitor Neptun koji je u konjunkciji sa Saturnom. Po u drugoj godini (period Meseca) ostaje bez roditelja, kasnije nakon samo deset godina braka umire i njegova četrnaest godina mlađa supruga. O tome i **Eridanus** govori, da je najpre morao da prođe kroz neka strašna životna iskustva “mraka”, da bi se konačno pojavilo svetlo i bio “spašen” iz nekog besmisla dotadašnjeg života. Sam treći stepen Škorprije gde je ascendent je prvi to nagovestio, konstelacija **Krst** to podržala, a Pluton na **Ahernaru** je samo potvrdio celu priču.

Ovde mora da se uključi i vladar 8. kuće koji takođe, mora da ukaže na te bolne i drastične promene i kako pravilo nalaže da iz svog ugla sve to potvrdi. Merkur vladar 8. kuće je u kazimi konjunkciji sa Suncem vladarem 10. kuće – a ova kazimi konjunkcija je u 3. kući (rođaka) što potvrđuje poreklo najveće patnje, jer je Merkur vladar 8. kuće u polukvadratu sa vladarem Plutonom na **Ahernaru** i u separacionom kvadratu sa vladarem Marsom na **Foramenu** u 12. kući, u septilu sa Neptunom. Ono primarno što ga veliča ovde u 3. kući (način razmišljanja, intelekt) je blistavost i pronicljivost i racionalnost koju mu daruje kazimi konjunkcije sa Suncem vladarem 10. kuće, a sekstil sa dispozitorom Saturnom ga stabilizuje.

Isidora Sekulić je napisala o „ukletim pesnicima“ i Pou:

“Ima ih priličan broj u svim velikim nacijama, a regrutuju se između najdarovitijih i najinteligentnijih, doduše, uvek sa nekom manje - više izopačenom naklonošću u pravcu intelekta, mašte ili morala, ponajčešće i zdravlja. Što bi rekla poznata franckuska izreka “Ukleti pesnici”. Nije reč o tome da su ljudi, recimo, za Dostojevskim ili Bodlerom ili Poom zavitali kamen osude i gonjenja; ili izmolili u boga ili đavola neku kaznu nad krivcima. Nego je reč o tome da ti pesnici u biću svom, u talentu svom, u vokaciji svojoj, imaju moć izuzetno velikog prostiranja u svim pravcima iskustva i slutnji i intelektualnih radoznalosti koje premašuju oblast pet

čovekovih čula. Slutnje njihove, svesne il' nesvesne, osobita znanja, to je rabota nenormalna.

Reč je o pesnicima koji uporno putuju po ponorima i to svejedno da li u ponor naniže ili u ponor naviše, da li u dubinski podzemni haos i mrak ili u visinske oblasti sublimnih i apsolutnih vrednosti.

Pesnici sa velikom moći prostiranja, pesnici ponora u oba vertikalna pravca, znaju često mnogo od onoga što se ne zna i njihove totalnosti bivaju ogromne i mučne. Pozitivne osobine njihove i mane, ili baš poroci i vrline, retko su kad u ravnoteži; ti pesnici su zato retko kad normalni, oni zapadaju u izopačenosti. Edgar Po pita nas sve: "Ko od vas nije činio sto puta nešto ludo i nisko, i narušavao zakon samo zato što zna da je zakon". Ali čim u svojoj razravnotežnosti nagnu ka zdravijem, svim tim pesnicima je glavni napor intelekta i volje da zakon povrate, da posrnulo usprave. Postupci njihovi su stoga vrlo složeni i u životu i u stvaranju; logika im je najradije okolišna. Edgar Po je zato istovremeno i jasan i mračan, i normalan i perverznan, i čovek fizike i metafizike. Zadatak njegov, međutim, ostaje uvek: da razrešava stvarnim mogućnostima, samo što su te mogućnosti često vrlo fantastične. Nešto magičko, mađioničarsko: neverovatno a ubedljivo.

„Po, moderan, za svoje vreme i suviše, srljao je svugde sam, tačno po svojoj formuli, bez religije i bez tradicije. No od Dantea je, verovatno, primio danteovsku vertikalnu arhitekturu, bolje reći, strukturalnu hijerarhiju odole naviše - kako u formi, tako u idejama. Spratovi, prstenovi, gradacije, od nižeg ka višem, ka najvišem. Od ponora do ponora, tri stepena Poova gledanja na svet i na čoveka jesu: materija, duša, duh; ili drugim rečima: proza, poezija, metafizika; ili još drukčije: intelekt koji hoće istinu, poezija koja hoće lepotu, duh koji hoće moral.“

Preko nabrojanih fiksnih zvezda koje su imale uticaj na Poov život uočava se uticaj planetarnih priroda Saturna i Jupitera. Uticaj Jupitera je svakako dominantniji. On je u sedištu u znaku Riba u Poovoj 5. kući i na fiksnoj zvezdi **Fum al Samakah** iz konstelacije Riba. Ova fiksna zvezda opisuje da duša u ovom životu nastavlja svoju započetu misiju iz prošlosti. Ukazuje i na prenos implusa kreativnosti, kao i na vezu Neba i Zemlje, jer je u njoj sadržana velika moć i mudrost koja je "odozgo poverena". **Fum al Samakah** opisuje i veliko znanje i mogućnost da se u postojećim okolno-

stima i vremenu u kojem se živi ispuni određena svrha. To je i učitelj koji podučava svoje učenike ili neko ko prenosi neka svoja tajna znanja na druge. U Poovom slučaju je dominantan uticaj njegovih dela koja su otvorila vrata nekim novim pravcima i poglavljima u književnosti.

O uticaju na budućnost govori 2. kuća u kojoj je Saturn, čiji je uticaj preko planetarne prirode fiksnih zvezda popriličan i višeslojan, što je već pomenuto. Saturn je vladar 3. kuće (pisanje) i dispozitor kazimi konjunkcije Sunca i Merkura. Ova kazimi konjunkcija daje veliku moć i popularnost njegovim rečima, mislima, pisanju. Saturn koji kao dispozitor predstavlja rezultat te kazimi konjunkcije je u 2. kući u Strelcu i u konjunkciji sa Neptunom vladarem 5. kuće koji je, pak, dispozitor moćnog stelijuma iz Riba. **Fum al Samakah** je prirode Jupitera i Merkura (učitelja i učenika). Jupiterov uticaj je već opisan a on je vladar 2. kuće (sutra) u kojoj su spojeni uticaji, kao ovoživotni rezultati 3. i 5. kuće. A koji su to rezultati?

U 3. kući su Sunce i Merkur u kazimi konjunkciji na 28. stepenu Jarca. Sunce je kao vladar 10. kuće ovenčalo slavom Merkura vladara 8. kuće, a Po kako je već naznačeno uglavnom piše o mračnim i misterioznim temama. Merkur, svakako kao vladar 8. kuće predstavlja i samog Poa, jer je vladar analogne kuće izlazećem znaku u Škorpiji. Merkur je vladar i 11. kuće, pa je Po koji ima egzaltiranog Urana u 1. kući pisao i o nekim prirodnim, kao i o astronomskim pojavama (poema *Heureka* o stvaranju sveta). Napisao je takođe poemu o zvezdi *Al Araf*:

*Tajanstvena zvezdo!
Ti bila si moj san
svu jednu letnju noć -
Sad budi mi cilj jasan!
Uz bistri potok sam
Tebi ću pišući poć;
a ti na moje gnezdo
lij svoga sjaja moć.*

U ovoj poemi Po kombinuje naučne podatke (otkriće iz 1572. jedne zvezde koju je danski astronom *Tiho Brahe* nazvao tim imenom); pročitane literature (u *Kuraniu* postoji neka vrsta čistilišta sa istim imenom); vlastitu imaginaciju koja, kao prvi potez, prenosi mesto iz arapske religije na pomenutu zvezdu! To je beskrajni okvir za dešavanje

jedne nemogućne ljubavi čiji su protagonist Neza i Anđelo.

Ovde bih se malo zadržala da opišem ono što je mene lično fasciniralo. Naime, Poov Merkur u sebi nosi Fortunu koja je u 11. kući na 22 stepena i 51 minut Device i u to vreme na fiksnoj zvezdi **Zavijava**. **Zavijava** je simbolički povezana sa tačnim odmeravanjem, ali ono što je u ovom slučaju bitnije, ima i drugi naziv koji je istog imena kao i Poova pesma **Al Araf** i ukazuje na *one koji su poslani ili onaj koji šalje!* Ovo potvrđuje i sam Merkur koji nosi uticaj Fortune sa **Al Arafa**, a u kazimiju sa Suncem na fiksnoj zvezdi **Altair** iz konstelacije **Orla**. Zvezda **Altair** je poznata i kao *Onaj koji je u usponu*, a planetarne je prirode Marsa i Jupitera, koji su kod Poa u inkonjunciji (odnos 1 i 8). No, ako se setimo mitološke pozadine konstelacije **Orao**, gde je sam orao odneo Ganimeda na nebo, zapravo smrtnog Ganimeda učinio besmrtnim, onda je jasan i odnos inkonjuncije ovih dveju planeta jer, prate priču velikih promena, transformacije i prilagođavanja, koja se dešavaju samom Ganimedu. Preneseno značenje kazimi konjuncije Merkura i Sunca na **Altairu** u 3. kući govori da Poovo pisanje, njegove reči u vremenu postaju "besmrtne" – a on sam je na neki način "poslat" da u tom vremenu, kroz svoja dela, utiče na način razmišljanja i pisanja i tu pokrene neke promene i nove pravce. Merkur ukazuje i na simbole, pa se odnosi i na sam književni pravac simbolizam. Osim toga, sam 28. stepen Jarca na kojem su Sunce i Merkur je i stepen egzaltacije Marsa, što takođe naznačuje mesto (3. kuća) i planete (Sunce i Merkur) koji vladara ascedenta Marsa i samog Poa egzaltiraju. **Altair** ima planetarni uticaj Marsa (koji se ovde uzdiže – egzaltira) i Jupitera koji je ka što je već napomenuto na **Fum Al Samakahu** (koja spaja Jupitera i Merkura). Merkur je kazimi konjuncijom ušao u centar Sunca i stekao svu moć, svo znanje, postao zapravo Hermes. Merkur i Sunce imaju sekstil sa svojim dispozitorom Saturnom u 2. kući (budućnost) gde inače i oni u dispoziciji odlaze u konjunciju sa Neptunom sa kojim su u septilnom aspektu što je neptunovski aspekt i ukazuje na beskonačnost. Neptun je dispozitor Jupitera i celog stelijuma iz 5. kuće, a takođe i planeta koja se odnosi na budući život.

Znači, ovde na polju budućeg života i budućih dešavanja (2. kuća) su spojeni Saturn (prošlost) i Neptun (budućnost). Njihova konjuncija tako-

đe opisuje okrenutost misticizmu, metafizici, parapsihologiji, ezoteriji i Poa vode u "nepregledno, beskonačno delovanje" koje ostaje nakon njegove smrti. Neptun i Jupiter su i vladari derivatne 10. kuće (realizacija, uspeh) od 8. kuće (smrti). Uostalom, zar nije Edgar Alan Po, za celog svog kratkog života, tragao za *životom posle smrti?!*

Ovakvi planetarni uticaji potkrepljuju već pominjanu činjenicu da su pod uticajem Poovih dostignuća stvarali, ili još stvaraju, mnogi autori: Artur Konan Dojl, Žil Vern, Orson Vels, Fjodor Dostojevski, Isidora Sekulić, Umberto Eko, kao i pomenuti francuski simbolisti, Bodler, Malarme, Verlan, Rembo, a kod nas Vladimir Petrović Dis i mnogi drugi.

Fjodor Dostojevski je početkom 60-ih godina 19. veka u prvom broju svog časopisa „Vreme” objavio prevode nekih Poovih priča, a u komentaru uz prevode je tvrdio da je glavna novina i sav značaj Poove pripovetke u nekoj vrsti „fantastičnog realizma”.

Dostojevski zaključuje:

„Po je kadar da materijalizuje u priči i ono što je neverovatno, u njegovoj prozi dopuštena je spoljna mogućnost natprirodnog događaja, njegovi junaci su postavljeni u sasvim izuzetne okolnosti, ali snagom uobrazilje ovaj pisac nalazi fascinante pojedinosti koje postepeno grade utisak da je ono što je s početka izgledalo fantastično, u stvari, moguće i stvarno. Glavna odlika Poove umetnosti je ova moć saobražavanja natprirodnog i realnog, stvaranje iluzije stvarnosti iz nemogućih okolnosti.

Rodonačelnici naučne fantastike, poput Herberta Džordža Velsa i Žila Verna, utemeljili su svoja prva velika dela na Poovim pričama mističnog karaktera, u kojima opisuje izgubljene svetove (*Avanture Artura Gordona Pima*), putovanje van atmosfere (*Neuporediva pustolovina Hansa Pfala*), relativnost vremena (*Melonta tauta*), uništenje Zemlje (*Razgovor Eirosa i Harmiona*) itd. Žil Vern je čak napisao nastavak jedne od avantura Gordona Pima u romanu *„Tajna ledene zagonetke”*. Poov uticaj opaža se i u delima Kafke, Kamija, Gernsberka, Lavkrafta, Bredberija, Klaraka, Stejpldona...

Poove priče *Ubistvo u ulici Morg* i *Ukradeno pismo*, kao i manje poznate *Misterija Meri Rože*, *Zlatni jelenak* i *Ti si čovek*, postavile su obrazac za pisanje detektivskih priča: logičkim rasuđivanjem detektiv amater (Šarl Ogist Dipen iz *Ubistvo*

u ulici Morg) rešava zamršene slučajeve ubistva gde autentični Po, sjedinjuje natprirodno i realno, gradeći iluziju stvarnosti iz nemogućih okolnosti. Detektiv Dipen dugo je važio kao prototip svih kasnijih detektiva. Ovu su šemu preuzeli drugi pisci, poput Artura Konana Dojla koji će, uvođenjem Šerloka Holmsa u svet književnosti, detektivsku priču dovesti do savršenstva. Inače, koliki je uticaj imao Po na Dojla vidi se po tome što u prvoj priči o Šerloku Holmsu, na primedbu dr. Votsona da njegov način rada liči na Dipenov, Holms skoro dve strane obijašnjava koliko je njegov metod razmišljanja "bolji".

Međutim, nisu sve Poove pripovetke preteča detektivskog romana (ni detektivskih priča). Neke od njih, kao na primer „Pad kuće Ašerovih“, „Bunar i klatno“, „Maska crvene smrti“, „Ligeja“, „Crna mačka“ i mnoge druge, nagoveštavaju ono što bi danas svrstali u žanr horora "nervious" s tim što Poa tu mnogo više zanimaju mračne dubine ljudske duše, nego što nastoji da zaplaši čitaoca, pa u tom smislu i Dostojevski može u Proust tražiti očitinstvo. A da bi te dubine duše što bolje opisao, Po je sklon da pokaže ekstremna ljudska stanja, stvarajući likove prenapregnute osećajnosti i nervne rastrojenosti. Zbog toga, kao i zbog prikazivanja spoljnog sveta kao odraza vlastite, ili duše svojih junaka (mračni pejsaži, ukleti, bilo napušteni bilo ruševni dvorci, egzotičnost enterijera, neobična umetnička dela i predmeti, odsudstvo svetlosti u prostorijama, itd.).

Kao pesnik Po je uticao na stvaranje francuske moderne, čiji se uticaj u drugoj polovini i krajem XIX veka proširio na poeziju cele Evrope. Šarl Bodler je *Cveće Zla*, jednu od najuticajnijih knjiga poezije, pisao pod direktnim Poovim uticajem. Za Bodlera, pisac „Gavrana“ i „Crne mačke“ bio je „jedan od najvećih književnih heroja“.

Što se slavnog „Gavrana“ tiče, ono što će Bodler i njegovi sledbenici preuzeti je pre svega simbolično značenje Poove pesme: gavran u njoj postaje simbol večnog i tragičnog pamćenja.

Posle Poove smrti Bodler je napisao:

„Onaj koji je prešao vrletne visine estetike i zaronio u najmanje ispitane ponore ljudskog uma, onaj koji je kroz život, sličan buri koja se nikad nije stišavala, našao nova sredstva, nepoznate načine da zadivi ljudsku maštu, da zavede duhove koji žude za Lepim, preminuo je za nekoliko časova u bolničkoj postelji – kakva sudbina! I toliko veličine

i toliko nesreće da bi se podigao vihor buržoaske frazeologije, da bi postao hrana i predmet novinara punih vrlina!”

Istina je da je Poova smrt 1849. godine, obavljena velom misterije. Besnilo, delirijum tremes ili nešto treće? Konjunkcija Saturna vladara 4. kuće (sam kraj života) sa Neptunom može da ukaže na obe ove pretpostavke, ali, Neptun je vladar 5. kuće (taverna), a vladar 8. kuće Merkur (način smrti) je u egzaktnoj konjunkciji sa Suncem prirodnim vladarem 5. kuće, što ukazuje da je najverovatnije sledeća priča tačna:

Čisto da se ne zaboravi kako je umro:

Stigavši 29. septembra 1849. godine u Baltimor, Po se našao u jeku predizborne kampanje: u pitanju su bili izbori za Kongres. Gradom su kružile razne skupine koje su plaćale stranke i koje su ljudima najpre nudile piće, a onda ih odvlačile na glasačka mesta. Tako se i pesnik, koji je inače bio uništen alkoholom i kome je jedna jedina čašica bila dovoljna da se opije, našao usred ove gomile i ubrzo bio mrtav pijan. Trećeg oktobra, Poa su pronašli u "Cooth and Sergeant's Tavern", zavaljenog na jednoj od stolica, svog isprovraćenog i sa slamnatim šeširom na glavi. Nakon što su ga prevezli u u Vašington, u Koledž Hospital, nekoliko dana proveo je u bunilu, dozivajući izvesnog "Rejnoldsa" čiji se identitet još ni danas nije otkrio. U zoru, 7. oktobra, Po se napokon primirio i, nakon što se okrenuo prema zidu i prošaputao: "Neka Gospod pritekne u pomoć mojoj napaćenoj duši", i izdahnuo.

Otada se nastavlja još tužnija priča. Iako je u to vreme bio verovatno najpoznatiji pisac u Americi, njegov rođak Nilson Po propustio je da bilo koga obavesti o njegovoj smrti, tako da se manje od deset ljudi pojavilo na njegovoj sahrani. Ali, Po se ni mrtav nije mogao smiriti: zemljište na kom je sahranjen je bilo je toliko klizavo da je grobar bio primoran da tri puta sanduk zasipa zemljom. Kod trećeg puta je prokomentarisao: "Čudno, ali izgleda da se gospodin Po ne može smiriti ni na jednom mestu." Sveštenik nije mogao da se zamara držanjem propovedi i cela ceremonija trajala je tri minuta.

Prema svim kriterijumima bio je to žalostan način da se ode sa ovog sveta, doživeo je smrt daleko gotskiju i sumorniju od svih svojih priča.

Ali, o Poovoj smrti i sahrani se opet posle toliko godina opet pisalo:

Novinski naslov iz „Borbe“ 04.11.2009. :

Edgar Alan Po još jednom sahranjen u Baltimoru, ovaj put kako dolikuje

Dve pogrebne ceremonije održane su kao deo jednogodišnje proslave kojom se obeležava 200 godina od Poovog rođenja i 160 godina od smrti.

Pou je upriličen svečani ispraćaj koji njegovi mnogobrojni obožavaoci veruju da je zaslužio. Pola sata pre podneva, Poovo telo preneto je, u starinskim mrtvačkim kolima koja vuku konji, iz njegove kuće u Baltimoru u Ulici Amity do groblja Vestminster gde su održane dve ceremonije u punom trajanju pred 700 poštovalaca njegovog dela, od kojih su neki doputovali čak iz Vijetnama.

Pogrebne ceremonije održane su 02.11. kao deo jednogodišnje proslave kojom se obeležava 200 godina od Poovog rođenja i 160 godina od smrti. Dvostruki jubilej doveo je do neumesnog otimanja između nekoliko američkih gradova - Baltimora, Ričmonda, Filadelfije, Njujorka i Bostona - oko toga čiji je Po zapravo pisac. Organizatori sahrane u Baltimoru, krajnje neukusno, izvlače svoj keč iz rukava i viču: „Mi imamo telo!“ „Postoji nešto simbolično u borbi koja se vodi oko Poa“, kaže Stiven Račman, predsednik Asocijacije studija o Pou, govoreći na međunarodnoj konferenciji o ovom piscu koja je upravo otpočela u Filadelfiji.

„Od svih velikih klasičnih američkih pisaca 19. veka - Hermana Melvila, Henrija Dejvida Toroa, Nataniijela Hotorna, navedimo samo ova tri - Po je imao najnesrećniji život. Siroti Edgar je bio najsiromašniji među njima i vodio je večitno nesiguran život“, kaže Račman. Pesnikovi papiri otkrivaju da je redovno slao molbena pisma urednicima časopisa, tražeći čak i sumu od svega 10 dolara, tek da plati voznu kartu do Ričmonda ili do Baltimora.

Ali za svog života on je ostavio impresivnu zaostavšinu. Njegove inovacije u detektivskoj prozi mogu se smatrati direktnom pretečom Šerloka Holmsa ili filmova Alfreda Hičkoka. Alis Kuper i drugi egzotični rok i hevi metal izvođači 70-ih godina prošlog veka ne bi ni

postojali bez Poove elaboracije gotskog stila i atmosfere. Ni enormni uspeh Dena Brauna sa bestselerom „Da Vinčijev kod“ ne bi bio moguć bez Poove kratke pripovesti „Zlatni jelenak“ - prve priče s motivom nalaženja skrivenog blaga pomoću rešavanja kriptograma.

„Toliko je neograničena moja vera u moć reči da sam ponekad verovao da je moguće njima izraziti čak i iščeznuće maštarija, takvih kakve sam ja pokušao da opišem“, reči su Edgara Alana Poa.

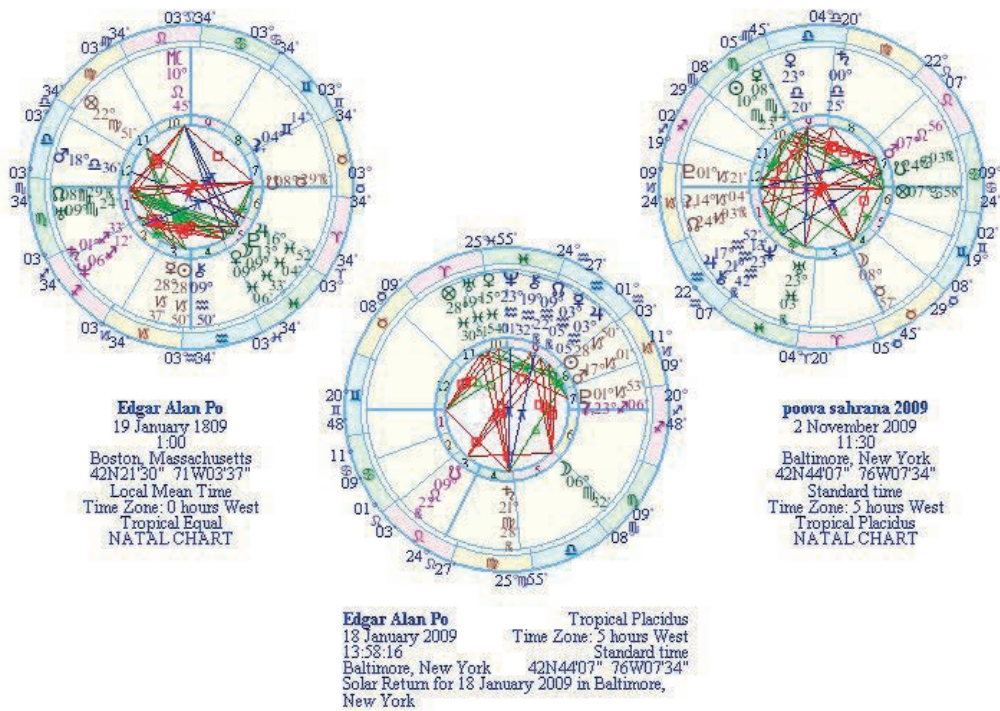
Kulturni i literarni dug ovom autoru delimično je vraćen pogrebnom ceremonijom za koju se organizatori nadaju da je bila radosniji događaj od onog od pre 160 godina, naravno ako se tako nešto uopšte može reći za sahranu.

Šta kaže natal o mogućnosti ponovne sahrane:

U Poovoj natalnoj karti Merkur vladar 8. kuće (smrt, pogrebna ceremonija) je u kazimi konjunkciji sa Suncem što ukazuje na slavu posle smrti i neku posebnu ceremoniju vezanu za taj događaj. Ličnu sahranu predstavlja 4. kuća, a Poov vladar 4. kuće - Saturn koji je i dispozitor Merkura vladara 8. kuće je u konjunkciji sa Neptunom (konfuzija) - pa mu je na prvobitni pokop, sahranu bio samo desetak ljudi. No, i druga kuća, a i Neptun se odnose na sledeći život i na vreme posle tadašnjeg života, što ukazuje na ovakvu mogućnost. Drugi vladar 4. kuće je Uran koji je egzaltiran i u konjunkciji sa Severnim Mesečevim Čvorom (budući događaji i odnosi), što takođe potvrđuje mogućnost nekog događaja vezanog za njegov kraj života ili sahranu.

Ovaj događaj Poove ponovne sahrane nadalje ću predstaviti prognostičkom tehnikom profekcije koju sam koristila u seminarskom radu za 2. godinu opisujući značajne događaje u Poovom životu. Profekcija je zasnovana na principu jedan znak - jedna godina, pri čemu je natalni horoskop ubačen u sistem jednakih kuća. Za potvrdu događaja u profekcijama se koristi Solarni povratak za tu godinu i pozicija planeta koje su natalni hronokatori godine, meseca i dana za dati događaj.

Profekcija za 2009. godinu (19. Januar 2009.) je u natalnoj 8. kući i ukazuje na ovakav događaj. Merkur vladar, je otišao u 8. kuću od sebe u konjunkciju sa Suncem koje je vladar 3. kuće od 8. kuće (druga ili sledeća posmrtna ceremonija).

Your Company Name
18 Maple Avenue, Nice Place, California 98765 Phone: 123-456-7890

Inače, Merkur je vladar i 4. kuće profekcije (sahrana).

Podprofekcija za mesec (19. oktobar) je u 5. kući čiji je vrh u egzaktnoj konjunktiji sa Plutom koji i simbolički predstavlja takav događaj, a ima konjunktiju sa Mesecom vladarem 5. kuće podprofekcije (proslava) i Venerom vladarem 3. i 8. kuće podprofekcije, što potvrđuje ovaj događaj koji je i bio u okviru proslave jubileja 200 godina od rođenja i 160 od smrti Edgara Poa.

Podpodprofekcija za dan ceremonije je takođe natalna 8. kuća što samo potvrđuje ceo događaj.

Hronokatori koji treba u Solaru za 2009. da ukažu na ovaj događaj su Merkur kao vladar 8. kuće za godinu i dan, kao i Jupiter i Neptun za mesec profekcije.

Solar za 2009. godinu napravljen za Baltimor gde su bili Poovi posmrtni ostaci je markantan jer je Ascendent u natalnoj 8. kući. Tako, Merkur koji je inače hronokator godine i dana profekcije je ujedno i vladar Solara. On se nalazi na 3. stepenu Vodolije u egzaktnoj konjunktiji sa Jupiterom hronokatorom meseca, a što je u egzaktnom kvadratu sa natalnom osom ascendent / descendent. Neptun drugi hronokator podprofekcije je egzaltiran takođe u Vodoliji i u Poovoj natalnoj 4. kući (sahrana) na MC-u Solara. Neptun je u trigonu sa solarnim ascendentom što potvrđuje ovaj događaj i celu manifestaciju. Sam Solar gledan kao celina

takođe opisuje ovakvo neko dešavanje jer, Sunce je u 8. kući, a dolazi iz 4. kuće. Saturn vladar 8. kuće je u 4. kući povratka, Mesec je u Škorpionu na 6. stepenu i u konjunktiji sa natalnim Severnim Čvorom i Uranom vl. 4. kuće, a dispozitor Mars ga vodi u 8. solarnu kuću u trigonu sa Saturnom vladarem 8. kuće Solara. Solarna osa čvorova je skoro egzaktno preko natalne ose IC / MC tako da Severni Čvor na natalnom vrhu 4. kuće takođe govori o nečemu novom, a u vezi kraja života ili sahrane. Ovde se mora imati u vidu da je Poovo telo premešteno iz njegove kuće gde je bio sahranjen što je opet povezano sa 4. kućom.

Tranzit za taj dan je zanimljiv pošto postoji tačno vreme početka ceremonije, a reč je o terminu pola sata pre podneva. Tranzitno Sunce je kao tranzitni vladar 8. kuće u konjunktiji sa tranzitnim Merkurom koji je tranzitni vladar uklješten 8. kuće u 10. tranzitnoj kući, što i opisuje trenutak koji je bitan zbog pogrebne ceremonije. Da je ceremonija vezana za Poovu sahranu govori upravo taj tranzitni Merkur koji je i Pou vladar 8. kuće, a koji je došao na 8. stepen Škorpije i u egzaktnu konjunktiju sa Poovim natalnim Uranom vladarem 4. kuće (lična sahrana). Tranzitni MC je na natalnom Ascendentu, tako da i Sunce koje je natalni vladar 10. kuće i Merkur natalni vladar 8. kuće tranzitiraju Poovom 1. kućom preko natalnog Urana i Severnog Čvora. Tranzitni Mesec je

došao egzaktno na natalni Južni Čvor, a u 4. kuću karte ovog događaja što je opet jasna slika samog tog čina. Saturn vladar ascedenta karte događaja je krenuo u svoju egzaltaciju na 0. stepenu Vage (početak nečeg novog), a pri kraju 8. kuće (saharna), što svakako dovoljno opisuje ovakav jedan događaj.

Umesto zaključka

“O užasa! Evo večnog razlučivanja dobra i zla. Je li moja duša neuništiva molekula, zrnce nadulo od malo vazduha, koje ipak pronalazi svoje mesto u prirodi, ili je ona sama ta praznina, slika ništavila koja iščezava u beskraju? Nije li ona pak kobna čestica kojoj je suđeno da podnese, kroz sve svoje preobražaje, osvete moćnih bića?” Videh da sam sebe tako doveo dotle da svodim račune o svom životu, pa čak i o svojim pređašnjim postojanjima. Dokazujući sebi da sam bio dobar, dokazah da sam uvek morao biti takav. “A ako sam bio rđav, pomislih, nije li moj sadašnji život dovoljno ispaštanje?” Ta pomisao me umiri, ali ne odagna od mene bojazan da sam zauvek svrstan među nesrećnike. Osećao sam se uronjen u ledenu vodu, a neka još hladnija voda oticala mi je niz čelo. Prenesoh se u mislima večnoj Izidi, majci i svetoj supruzi; sve moje težnje, sve moje molitve stapale su se u tom čarobnom imenu, osećao sam kako u njoj oživljavam, a ona mi se ponekad prikazivala u obličju antičke Venere, a ponekad sa likom hrišćanske Bogorodice. Noć učini još jasnijom tu dragu pojavu, a ipak sam sebi govorio: “Šta može ona, pobeđena, možda potlačena, učiniti za svoju jadnu decu?” Bled i pocepan, lunin srp se tanjio iz večeri u veče i bio je na domaku iščeznuća: možda ga više nećemo videti na nebu! Izgledalo mi je pak da je ta zvezda utočište svih duša srodnih mojoj, i video sam je nastanjenu žalobnim senima kojima je sudjeno da se jednoga dana ponovo rode na zemlji...” (*Aurelija, 2. deo, VI - Ukleti pesnici*)

“Ostani na dnu mora, suludi snu, koji si nekoć, noću, tako često žalostio mi srce lažnom srećom, i koji mi još i sada, u obličju morske opsene, pretiš u sred bela dana. – Ostani tamo, pod valovljem, celu večnost, a ja ti još bacam sva svoja zla i sve svoje grehe, i maniju ludila, koja mi je tako dugo

odzvanjala oko glave, i ledenu i blistavu zmijsku kožu licemerja koja mi je tako dugo obavijala dušu, moju bolesnu dušu što je poricala Boga i andjele, moju ukletu dušu. – Hajho! Hajho! Evo vetra! Razvijte jedra! Ona lepršaju naduvena! Na mirnoj i pogubnoj površini klizi brod, a duša, oslobodjena, ispušta radosne vriske.

Konačno, ukrcao sam se za beskraj! “ (*More, V - Ukleti pesnici*)

Literatura:

- Edgar Allan Poe, *Svinga – izbor iz dela*, Mono & Manjana, Beograd, 2003.
- Edgar Allan Poe, *Gavran i druge pesme*, prevod: Kolja Mićević, Glas, Banja Luka, 1989.
- Edgar Allan Poe, *Grad u moru, Doživljaji Artura Gordona Pima, pjesme, poemika, pisma*, knjiga treća, Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb, 1986.
- Dr Lea Imširagić, *Astrološki kodovi*, Astro. Lab, Beograd, 2005.
- Aleksandar Imširagić, *Točak sudbine*, autorско izdanje, Zemun, 2003.
- Aleksandar Imširagić, *Knjiga vladarstva u astrologiji*, Astro.Lab, autorско izdanje, Zemun, 2000.
- Aleksandar Imširagić, *Stubovi sudbine*, Astro. Lab, Beograd 2006.
- Nenad Šaponja, *Prosvetina knjiga krimi priče*, Beograd, 2003.
- Zoran Živković, *Enciklopedija naučne fantastike*, Beograd, 1990.
- Mala enciklopedija Prosveta, Beograd 1978.
- Pol Verlen, *Ukleti pesnici*, prevod Vesna Cakečević, Prosveta, Beograd, 1989.
- http://bs.wikipedia.org/wiki/Edgar_Allan_Poe
- <http://www.mtsmondo.com/news/vesti/text.php?vest=32567>